

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1541. usque ad annum 1546

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118510

§. 49. Palatinus Elector novæ Lutheri reformationi addictus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66615](#)

vi cuius proxima Sessio ad octavam A-
prilis diem indicebatur.

Sæc. XVI.
A.C. 1546.

Utrumque hoc Decretum unanimi
omnium suffragio fuit approbatum, non
nulli tamen Episcopi quædam esse ad-
denda contendebant, hancque ob rem,
ut disputationis contentionem declina-
rent, scriptotenus sua postulata expo-
suerunt. Hos inter Fesulanus Episco-
pus huic Decreto, aliisque in posterum
condendis, hæc verba præfigi petiit:
Universalem Ecclesiam repræsentans. Ce-
teri vero duo Antistites Caputaquensis,
& Paxaugustensis exponebant, quod
hæc verba in præsenti Decreto omitti
lubenter permitterent, ea tamen lege,
ut in ceteris omnino adderentur.

§. XLIX.

*Palatinus Elector novæ Lutheri re-
formationi addidus.*

Hucusque ob Synodum Tridenti in-
choatam ac celebratam Religionis p. 552.
Steid. l. 16.
negotia in Germania haud aliam indu-
bant faciem; quippe Protestantes Prin-
cipes mense Januario Francfurti con-
venere, ibidemque sese adversus Syno-
dum præmunierunt, simulque innovato
fœdere belli sumptus contra Henricum
Brunsvicensem impendendos suppedita-
re, nec non Coloniensem Archiepisco-

Sæcul. XVI. pum defendere decreverunt. Statuebant insuper, Cæsarem esse sollicitandum, ut Religionis dissidia componeret,

A.C. 1546. atque in hisce Comitiis Cameræ Imperialis judicium emendaret. Sub idem tempus præfati Archiepiscopi Oratores non modo contra Colonensem Clerum, sed etiam adversus ipsum Papam ac Cæsarem querebantur, eoquod hi Archiepiscopo præcepissent, ut is se illis siste-ret. Hæc cum agerentur, interea Palatinus Elector novam Lutheri reformationem in suum Electoratum invexit, nec non hujus sectæ Præcones advoca-vit, simulque Communionem sub utra-que specie Laicis, Sacerdotibus vero Conjugium permisit, nec minus postea die decima Januarii Missæ Sacrificium, prout in Ecclesia Catholica celebratur, Heidlbergæ fuit abrogatum, ac Cœnæ dominicæ ritus in idiomate vulgari per-actus. Re percepta mox Protestantes, Legatione decreta, Electori novam hanc reformationem gratulabantur, grates-que agebant, quod Colonensis Archiepiscopi Legatis perbenigne respondisset, demum vero eundem hortabantur, ut cœptis immote insisteret, palamque Au-gustanæ Confessionis doctrinam profite-retur, tandemque in proximis Comitiis Ratisbonæ celebrandis operam daret, ut circa Religionis negotia pax firma con-

fti-

stitueretur. Ad hæc respondit Palati-Sæcul. XVI.
nus hunc in modum: *Perpetuo pacis sui A.C. 1546.*
studiosus, semperque eo intentus ero, quam-
diu vixerò: De Coloniensi Archipræsule
plurimum doleo, quod ad hunc modum exa-
gitetur in hac præsertim ætate, quando igi-
tur vos ad Cæsarem, & ad Clerum, nec
non ad Senatum Colonensem vestros Deputa-
tos precatum mittetis, meos quoque Legatos
eo decernam. Evidem in Religionis caussa
multis nunc annis conciliationem aliquam
sperabam, quia vero rem periculose differri
cerno. neque spes magna subest, hinc non
potui populi mei votum atque expectationem
diutius retardare, itaque rituum, ac doctrinæ
emendationem institui, quam & urgere
deinceps cogito, palamque eandem profiteri.

§. L.

Landgravii epistola ad Granvella-
num de bello in Protestantes
movendo.

Die decima septima Januarii quatuor Sleid. p. 552.
Electorum, quorum ditiones ad & 553.

Rhenum pertingunt, nimirum Coloniensis, Moguntini, Trevirensis & Palatini Comitis Oratores Vesaliæ conve-
nerant, eo fine, ut Archiepiscopi Coloniensis defensionem in se susciperent.
Verum solus Palatinus eidem opitula-
batur, ceteri vero illius caussam tueri